

hemt, forsaavidt jeg forstaaer dette Ord rigtig; thi man kan jo dog ikke hævde sin principielle Mening, uden at stille Forslag, som dette, der, naar det vedtages, virkelig vil bringe Principet til Anvendelse. Men saa meente dernæst det ærede Medlem, at i denne Sag skulde man erindre, at Landstingets Stilling var gunstigere end Folkethingets med Hensyn til dette Spørgsmaal. Dertil skal jeg bemærke, at efter den Opfattelse, som nu maa antages at være den overbetende, nemlig, at de Geistlige vedblive at være fritagne for Bærnepligt, saalænge den ikke paalægges dem ved en ny Lov, har Landstinget jo ganske vist i en vis Henseende en heldigere Stilling end den Deel af Folkethinget, der staaer paa samme Side som jeg i dette Spørgsmaal; men vi have dog altid den Udvei at kunne sige. Gøt er, at vi ere nødte til at lade et gammelt Forhold vedblive at bestaae, fordi vi ikke kunne sætte en ny Bestemmelse igjennem, et Andet er at være med til at give en ny Bestemmelse, hvorved det, som strider mod Gens Anskuelse, slaas fast. Saalænge Bærnepligtsloven ikke udkommer paa Grund af, at de Geistlige ikke stilles lige med Andre, have Alle i Landet, hvadenten de ere i Salen eller udenfor samme, Ret til at sige: Vi arbeide fremdeles videre paa, at det, vi ansee for det Rigtige, skeer, men vi have hidtil ikke mægtet at faae det sat igjennem. Gaaer man derimod ind paa at stemme for, at denne Bestemmelse skal være vedvarende, saa bliver den staaende, saa har man slaaet den fast og har da at hebreide sig selv, at man har medvirket til, at det ikke er opnaaet, som man ansaae for rigtig. Altsaa, Folkethingets Stilling er forsaavidt ogsaa gunstig, idet det hellere end at opgive sit Princip finder sig i, at den ældre Bestemmelse vedbliver at bestaae. Men dernæst skal jeg sige, at det, der i denne Sag skulde være et Tryk, jo er lige stærkt for alle Dele af den lovgivende Magt; thi vi maae jo Alle erkjende det Duffelige i at faae Bærnepligtsloven ud; men er dette saa, da er der ingen Grund til, at Folkethinget skulde tage hele Trykfeltet for at frie de andre Dele af Lovgivningsmagten for deres Deel deraf. Trykfeltet maa deles omtrent ligeligt, hvis Sagen skal

gaae igjennem, og det gaaer ikke an at sige: Fader os opoffre os — det er forresten de, som ikke finde, at det er noget Offer, der bringes, som sige dette — for at frie de andre Dele af Lovgivningsmagten for Trykfeltet. Det er ikke den rette Vei at gaae. — De taktiske Grunde, der muligens kunne lede dem, som tænke paa at faae Bærnepligtsloven igjennem, til at gjøre nogle Indrømmelser, kan jeg heller ikke anerkjende for rigtige, jeg anseer dem for urigtige. Det er aldeles klart, at naar Lovgivningsmagtens Dele — jeg tænker her paa Rigsdagens to Thing — ere uenige om et vist Spørgsmaal, saa gaaer Sagen sin Gang efter Forretningsordenen, saaledes som den skal; men dersom man nu under Sagens Gang i det ene eller det andet Thing er gaaet saa vidt og har givet saameget efter, som man paa nogen mulig Maade kan, saa er man i stor Forlegenhed, naar Sagen kommer til den endelige Afgjørelse. Der siges da: I skulle give efter, begge Thing have taget Beslutninger, som stride imod hinanden, I have vel allerede givet efter, men det kommer ikke i Betragtning. Sagen er jo nemlig den, at i et Fællesudvalg ligger der kun for, hvad begge Thing have vedtaget, og der er ikke Tale om at tage som en à Conto-Indrømmelse, hvad det ene eller det andet Thing maatte have indrømmet paa et tidligere Trin; det gjælder om at finde Noget, som ligger imellem, og saa faaer man ikke engang den ringeste Tale for, hvad man har gjort, men der forlanges nye Indrømmelser til sidste Slutning. Naar man derfor i forrige Samling først i sidste Dieblis gif til at gjøre Indrømmelser for at komme igjennem med Sagen, saa var det, fordi man vidste, at der nu forelaa det sidste og yderligste Forlangende til os, og at, hvis det, man havde indrømmet, vedtoges, var Loven færdig fra Rigsdagen, og der kunde intet Yderligere fordres af os. Vil man derimod følge det ærede Medlem for Kjøbenhavns 1ste Valgfreds og strax gjøre de Indrømmelser, man muligens tilsidst kunde finde sig foranlediget til at gjøre, saa vil man være uheldig stillet, naar Sagen kommer til det sidste Trin her i Salen, idet de Indrømmelser, man saaledes forud har gjort, ikke ville komme